

**Årsskrift för
VÄXJÖSTUDENTERNAS
FÖRBUND
2023**

På Framsidan:
Katedralskolans rektorskedja gjord av
silversmeden Wiwen Nilsson.

Redaktion:
Catherine Bringselius Nilsson
Göran Nilsson

Foton:
Catherine Bringselius Nilsson
Göran Nilsson

Copyright:
Växjöstudenternas Förbund

Lindströms Tryckeri AB, Alvesta 2023

Välkomna till förbundets Studentdag i aulan på Växjö Katedralskola

Kerstin Gynnerstedt

Solen sken från en helt molnfri himmel och sommarvärmen gjorde att alla sökte sig in i entréhallens skugga på Katedralskolan. I år var Växjöstudenternas Förbund först ut att fira studenten - Katedralskolans avgångsklasser springer ut först om en vecka. Strax efter lunch denna lördag den 10 juni samlades ett drygt tjugotal forna studenter för att få en visning av dagens Katedralskola – att se alla tillbyggnader och förändringar både vad gäller lokaler och användningsområden – guidade av Olle Larsson, lektor i historia sedan mer än 20 år vid skolan. Den intressanta och välorganiserade guidningen visade att mycket hänt på senare år. Skolan värnar sin Katedralsanda och förmedlar till dagens studenter skolans ärofyllda historia. En av de väl synliga förändringarna i nedre hallen är en ny utsmyckning med foton av såväl gamla gymnasietider som dagens utsprung kompletterat med foton av kända personer som tillbringat sina gymnasieår vid Växjös Högre Allmänna Läroverk eller Katedralskola.

Växjö manskör sjunger för oss.

Välkomna till Katedralskolans aula!

Inspector Beth von Schreeb med företrädare för Collegium (förbundets styrelse) Christina Petersson, Lena Joelsson och Catherine Bringselius.

Beth von Schreeb, Håkan Nordmark och Marianne Pokorny.

I årsmötet på Katedralskolan deltog ett stort antal personer. När alla bänkat sig i aulan tog Växjö manskör ton med *Längtan till landet* och alla deltagare kände att nu är allt precis så som det brukar vara på Studentdagens årsmöten.

Inspector Beth von Schreeb hälsade alla varmt välkomna till årets studentdag och till sin första som inspector för förbundet. Hon har ända sedan sin studentexamen 1960 varit en trogen besökare på de allra flesta studentdagar.

Curator Catherine hälsade alla välkomna och alldeles särskilt dagens Rektor Diei Karl-Eric Magnusson, student 1966, som efter val av auditoriet kröntes av inspector von Schreeb med rector diei-kedjan av Wiwen Nilsson. Vi fick lyssna till ett intressant, engagerat och roande tal om rector dieis väg från Östra Torsås småskola till gymnasietiden och till Lunds och Linköpings universitet. Talet avslutades med att rector diei till minne av dagen överlämnade en tavla, han skapat själv, med motivet Katedralskolan och skolans sigill.

Curator och Inspector.

Stipendiat Kamil Kon och Curator.

Efter rector dieis tal kändes det helt rätt att få lyssna till den klassiska vårsången *Glad så som fågeln*.

Curator Catherine Bringselius förrättade med hjälp av skattmästare Ann-Sofi Colliander dagens upprop av alla närvarande. De äldsta deltagarna hade tagit studenten 1953 och den yngsta var årets Bergstrandstipendiat som tar studenten kommande vecka. Många deltagare hörde till jubilerande årgångar 1958, 1963, 1968 och 1973 men det fanns också flera deltagare från årgångarna 1960, 1961, 1966 och 1974.

Deltagarna påmindes därefter om att de var i Småland när sångarna stämde upp i *Hjärtats saga* med text av signaturen Sigurd alias smålänningen Alfred Hedenstierna.

Årets parentation hölls av Gunnar Hyltén Cavallius som inledde med en dikt och

därefter fortsatte med en kort nekrolog av alla under året avlidna medlemmar i Studentförbundet. Efter parentationen sjöng sångarna sedvanligt *Integer vitae*.

Vid årets studentdag utdelades jubelmärket av Inspector och curator till följande studenter:

Hans Lönnerheden, Stockholm

Anita Lönnerheden, Stockholm

Charlotte Engblom, Ängelholm

Lena Schönbeck, Älmhult

Pia Strandberg, Helsingborg

Därefter utdelades årets Bergstrandstipendium till en förtjänstfull student föreslagen av Katedralskolans lärarkår. I år gick stipendiet till Kamil Kon från IB-programmet. Han presenterades tillsammans med sitt tacktal på en särskild plats i årsskriften.

Sångarnas framförande av *Blommande sköna dalar* fick alla deltagarna att känna att nu nalkas om inte längre sommarlov så i alla fall den sköna gröna svenska sommaren.

Årsmötesförhandlingarna sköttes på sedvanligt sätt smidigt och korrekt av inspector Beth von Schreeb med auditoriets godkännande av kollegiet och inspectors arbete under det gångna året.

Enligt valberedningens förslag omvaldes såväl inspector Beth von Schreeb som kollegiets medlemmar: Curator Catherine Bringselius Nilsson, Ann-Sofi Colliander (medlemsansvarig), Kerstin Gynnerstedt (skattmästare), Ann-Charlotte Dominique Råsbäck, Christina Petersson (sekreterare) och Lena Joelsson.

Vid årsmötet beslutades att nästa års studentdag äger rum den 8 juni 2024.

Årshögtidens formella del avslutades med att alla unisont sjöng Studentsången *Sjungom studentens lyckliga dag*.

Strax efter kl 18.30 samlades alla deltagare för kvällens festmåltid på Stadshotellet. Med en drink i handen minglade alla runt och hade möjlighet att möta studentkamrater av alla årgångar. Vid middagen placerades alla utifrån studentår och detta gav många tillfällen att utbyta gamla skolminnen. Curator och inspector hälsade alla gäster varmt välkomna till bords.

Efter förrätten höll rector diei ett uppskattat tal till hembygden. Vad passade bättre efter hembygdstalet än att alla sjöng Smålandssången *Röd lyser stugan*.

Middagen förflöt under god mat, god stämning och mycket prat då och då avbrutet av studentikosa sånger som *Gaudeamus* och *Gamla klang och jubeltid*. Stipendiets donator Sven-Axel Bergstrand framträdde sedvanligt med ett tal till dagens stipendiat.

Curator bröt taffeln efter Inspectors tacktal till alla deltagare och med en önskan om fortsatta aktiviteter i förbundet och deltagande vid kommande årsdagar.

Kvällen fortsatte med underhållning och dans av Everts Kvintett och med flera timmar av många minnen och mycket prat.

Välkomna till Studentdagen 2023!

Curator Catherine Bringselius Nilsson,
stipendiat Kamil Kon och Rector Diei Karl-
Eric Magnusson.

Mingel på Stadshotellets balkong.

Middag i Stadshotellets salong.

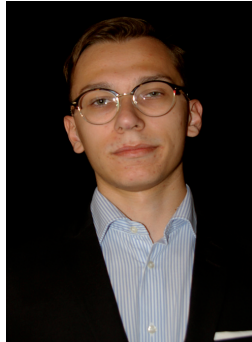

*Ova: Sven-Axel Bergstrand och Kamil Kon.
Oan t.h.: Beth von Schreeb.välkomsttalar.
Orkestern Everts Kvintett underhöll.*

Axel Bergstrandstipendiet 2023

Kamil Kons tacktal.

Kära publik,

En av våra mest legendariska författare, och dessutom en av våra bästa Smälänningar, Vilhelm Moberg, sade en gång att "det är egentligen bara dåliga böcker som äro i behov av förord". Låt mig därmed, i andan av hans evigt levande ord, hålla det här tacktalet kort och gott.

Jag vill tacka rector diei och hela Växjöstudenternas förbund för den här utmärkelsen. Jag känner en obeskrivlig stolthet att få vara en del av den här decennie-långa traditionen. Det här är en otroligt fin gemenskap med ett starkt band grundad i en upplevelse som ni alla delar, och som även jag kommer att göra från och med kommande torsdag. Jag hoppas innerligt att det här inte är den sista gången jag får vara med i ert sällskap.

Jag vill framför allt tacka samtliga mina lärare, som har stått för hälften av de framgångar jag har kunnat uppnå under de här tre senaste åren på Katedralskolan. Man brukar säga att "alla lärare kan förklara vad de förväntar sig av oss, men en bra lärare väcker våra förväntningar på oss själva". Jag kan säga att jag har under min gymnasieresa endast omgärdats av bra lärare, vars största hjälp inte var att lära ut utan att skapa och väcka viljan att lära sig själv.

Slutligen vill jag tacka två lärare i synnerhet, Robert Winton och dr. Olle Larsson. De båda har varit nära mig under hela min gymnasietid och stadigt lyft upp mig för att forma mig till den person jag är idag, både inom och utanför det akademiska. Det är tack vare dem jag har äran att stå här idag och motta det här stipendiet.

Tack så mycket.

STIPENDIUM

ur

AXEL BERGSTRANDS FOND

till

Kamil Kon

vid Växjö Katedralskola vårterminen 2023

*"för att ha uppvisat enastående studieresultat på
IB-programmet med inriktning på internationella
studier och verksamhetsområden.*

*Stark motivation och engagemang i sina studier har
resulterat i prestationer på akademisk nivå och att vägen
för fortsatta studier på Harvard University har öppnats."*

Växjöstudenternas Förbunds Collegium

Inspector

Beth von Schreeb

Till
KAMIL KON
Årets Stipendiat vid Studentdagen
I Växjö den 10 juni 2023

De flydda tider, minns Man gärna
Och blinken, från Din Ungdoms stjärna
NU får Vi Försommar'n åter, i klart Ljus
I Sorlet Vänner, fyller åter Studentdagens Hus
Till klara Studentsången Vi sjunger gärna
Till "Värvindar friska", ja, till Vindens Kärna!

Nog har Vi alla mycket, värt att minnas
Du i ett benådat Fåtal bland oss finnas,
Vi låter minnen, av Studenten ge eftertryck
De Aldrig suddas ut, av Lethes, Glömskans Dryck
Må i detta nya År, vår Student-Stipendiat här finnas,
För Dig KAMIL en Uppskattning, en Hede, i Emphas!!

KAMIL - Du VäxjöStudent, - träffar en del bekanta
Från Småland, Sverige, från Polen - så intressanta
DU vet, Du föreläst - med engagerande Accord
"Global Polistics", skildrar, många ställen på Vår Jord
Där Männsko-Öden, kring IB-programmet, vägen kanta:
Studenten, Livets Mångfald, Färg, är ju högst pikanta!!

SvenAxel Bergstrand

Minnestal

Karl-Eric Magnusson

Välkomna!

Hjärtligt välkomna allesammans till Årets studentdag, särskilt ni som firar årsdagar som studenter, jämt delbara med 5 eller 10, men även alla andra förstås. Stort tack till Växjöstudenternas Förbund och Katedralskolan i Växjö och dess rektorer för att jag fått förtroendet att vara "Rector diei – Rektor för dagen". Jag utser genast er alla till "Collegium diei", så får vi hjälpas åt att förvalta förtroendet. Så här utanför skoltid är det liten risk att vi hinner fatta beslut som desavouerar ordinarie rektorer eller påverkar dagens elever och den ordinarie verksamheten.

Apropå presentationen av mig i inbjudningsbrevet; "Forskare och teknolog bland medicinare. Idag professor emeritus med konstnärsdrömmar". Professor emeritus är ett elegant sätt att beskriva att man är pensionär, i mitt fall från att vara professor i medicinsk membranbiofysik vid Linköpings universitet med ett tvärvetenskapligt angreppssätt på att belysa olika funktioner hos våra viktiga biologiska membraner. De omger alla celler, även bakterier och svampar, och reglerar transport in och ut ur desamma, ungefär som våra nationsgränser och hamnar och flygplatser gör på samhällelig nivå. Ibland blir membranerna "sjuka", till exempel i tarmen vid inflammationer och allergier eller i nervsystemet, och då vet vi alla att man "mår dåligt". Därför måste man som teknolog samarbeta med biologer och medicinare, för att belysa membranernas roll i mer komplexa sammanhang. Jag ber att få återkomma till konstnärsdrömmarna.

En livslång skolresa och skoltid

Jag tänkte ta er med på en mångårig skolresa med kända hållplatser och medresenärer i form av klasskamrater och lärare, eller pedagoger och mentorer som man säger idag, nya erfarenheter och en massa sidospår. Ursäkt att det blir en rätt personlig skildring av erfarenheter från skoltiden i Växjö, men lyckligtvis är några kamrater här idag och kan kontrollera densamma och jämföra med de egna erfarenheterna.

I efterklokhetens perspektiv kan olika händelser och förväntningar synas logiska, och som i mitt fall att den ena utbildningen följt den andra enligt en genomtänkt plan. Så har förstås inte varit fallet och kanske inte för er andra heller! Lyckligtvis har jag aldrig varit ensam på min skolresa, som tagit mig från Ingelstad till Växjö, Lund och Linköping, andra delar av Sverige, Europa, USA och Kanada. Resan har nog snarast varit tillfällighetsstyrd och med en logik präglad av att "Slumpen gynnar det förberedda

sinnet”, som den välkände mikrobiologen Louis Pasteur uttryckte det. Trots att studentexamen har ansetts utgöra kulmen och ett examensbevis på den personliga mogenhetsutvecklingen, så har jag fortsatt ”att gå i skolan och att få vara lärare själv. Kanske har jag omedvetet följt Axel Wallengrens råd i ”Den flitige gossen”, ”Flitigt läsa gör dig klok, därför läs varenda bok”. Resan kan förhoppningsvis rättfärdigas av den devis som Linköpings universitet nyttjade för att attrahera studenter- ”En resa mot bättre vetande”. Då behöver man ju inte definiera slutstationen utan resan är både medel och mål. Min skoltid är nog rätt typisk för många av oss födda eller uppvuxna efter 2:a världskriget, många fler ungdomar, större möjligheter för många om inte alla att studera vidare utifrån håg och fallenhet. Vi gynnades också av en expansion även på universitetsnivå och att studiemedel var möjliga att söka för alla. Som nybakad student behövde man inte oroa sig för framtiden, hela samhället andades optimism och gav nya möjligheter att resa, jobba och studera över hela världen. Att betala av studielånen och samla pensionspoäng, var inget att bekymra sig om! Men låt oss ta det från början.

När resan började

Vad behövdes för att få börja skolan? Man måste vara skolmogen, som lättast testades genom att höger arm skulle räcka över huvudet till vänster axel, eller vice versa. Lika viktigt var ju att kunna cykla och simma, och att kunna klockan, åtminstone för oss barn. För Märta Gillsjö, vår lärarinna på Slättens småskola var det nog mer störande, när små, beskäftiga barn höll reda på lektions- och rasttider. Att snabbt göra sina skriv- eller matteuppgifter och få hämta Palins läggspel var en klar bonus. Långt senare har jag förstått vilket tufft liv lärarinnorna hade, de skulle inte bara vara pedagoger för barnen, utan också för föräldrarna i sociala och praktiska frågor. Dessutom var de beroende av kommunen och traktens bönder för lön, husrum och ved för att inte frysa om vintern. Och dessutom förväntades de förbli ogifta. Så var det för ”moster Manda”, tidigare lärarinna på Rävåsens småskola, söder om storskolan vid Östra Torsås kyrka. Hon var en av mors fyra ogifta mostrar. Hon var ibland lite besviken på mig för att jag inte ”bar mig åt som en skolpojke, utan var mer illbattig och som inte gick att åbatta”. Hon hade ett fantastiskt bibliotek med bland annat ”Djurens Liv” i 22 band av Alfred Brehm, men också böcker om hur man anlägger en köksträdgård, beskär fruktträd och går med slagruta för att hitta vattenådror. Långt senare kom jag genom arv att läsa och nyttja de senare. Allt började alltså 1953 i Slättens småskola i Ingelstad, en B-skola med årskurs 1-2 och Märta Gillsjö som fröken, följt av storskola i den gamla kyrkskolan åk 3-4, nu församlingshem i Östra Torsås. I åk 5-6 fick vi flytta in i den nya skolan med matsal, gymnastiksal och eget klassrum för varje årskurs, alltså ingen B-skola längre. Det behövdes för att barnkullarna födda 1945-46 var så stora och lokalerna var gammalmodiga. Idag är storskolan kyrkans församlingshem, så för många ortsbor kan skoltiden upplevas på nytt, även om minnena ”inte sitter i väggarna”, som en travesti på en populär TV serie. Att börja på läroverket

Att efter 6:e klass fortsätta till Läroverket i Växjö var naturligt eftersom många kompisar och klasskamrater gjorde det, som Börje, Ingemar, Kennert, Sven, Anders..., men inte minst för att tjejerna, Karin, Monika, Christina, Ingrid, Kerstin..., gjorde detsamma. Dem som vi killar försökt imponera på längs skolvägen och på fritiden. Så det var bara att hänga med. Och så gick ju mina storkusiner, ”Sven i Jät” och ”Åke och Kurt i Stan” där. Åke Magnusson är ju välkänd för många av er som mångårig lärare på Katedralskolan och som redan 1951 tillsammans med Jan Rejler startade tennisklubben IK Skytten, senare sammanslagen med Växjö tennisklubb. Kurt är välkänd som en av Smålands och Sveriges bästa tennisspelare, tränare till många av våra främsta tennisspelare och internationell domare, samt som mattelärare på högstadiet i Växjö, ”Honor by association” för min del. Mitt tennisintresse har varit stort och långvarigt, men framgångarna blygsamma!

I en skarv mellan 5- och 3-årig realskola började vi 1959 i 14C på Gamla Läroverket. Men genom att det var så många elever och att den nya Enhetsskolan hade startat, så fick vi också ha lektioner på Norrtullskolan och det nya läroverket, där vi är idag. Så jag var på inget sätt unik, för flertalet klasskamrater kom med tåg, buss eller bil från Lessebo, Hovmantorp, Furuby, Uråsa, Jät, Helgevärma, Grimslöv och andra metropoler runt Växjö. Jag vet inte om vår klass i realskolan var särskilt stöddig, men vi ”lantisar” råkade då och då i luven på jämnåriga elever i enhetsskolan. Med svarta skinnjackor, gula halsdukar och brylkräm i håret à la Elvis, fegade vi ju heller inte ur. Som ordningsman blev jag med kamrater inkallade till rektor Arnold Guntsch för en tillrättavisning ”som den bråkigaste klassen i Högre Allmänna Läroverkets historia”, inte dåligt. Vi var förstas rätt skärrade, men det blev inga stora följder. Genom att tågtiderna inte var anpassade till skoldagen, var vi befriade från morgonsamlingarna, och om vi kom för sent kunde vi alltid skylla på tåget. Kanske vi hade varit mindre bråkiga om vi deltagit i samlingarna. Olle Larsson, lektor i historia här vid Katedralskolan, har inte heller tagit upp intermezzot i sin förnämliga beskrivning av ”Katedralskolans historia”, vilken går att läsa på Växjö kommuns hemsida.

Katedralskolans historia: <https://www.vaxjo.se/sidor/forskola-och-skola/gymnasieskola/katedralskolan/om-katedral/katedralskolans-historia.html>

Några ”pedagogiska” erfarenheter från realskolan

Idag diskuteras lärarnas roll i hela undervisningsverige, deras självständighet och möjlighet att utföra sin pedagogiska gärning. Alla lärare i Realskolan var kanske inte alltid så lysande pedagoger, men de var synnerligen profilerade, självständiga och tydliga. Utan att förringa minnet av kollegiet, vill jag ändå framhålla vår mattelärare Hjalmar Magnusson, som verkligen uppmuntrade mitt matteintresse, kemi- och fysiklärare Ulf Hjorth, som lärde oss laborera men också fick mig att skaffa glasögon, när jag som astigmatiker såg dubbla stjärnor i astronomi, och vår svenska och tyskalärare Anna Hörberg-Karlsson. Hon var väldigt osentimental, krävande och tydlig; en uppsatskommentar minns jag fortfarande: ”Korrekt men något torftigt språk”. Jag hade ju läst

många böcker från skolbiblioteket i Ingelstad, liksom också de kända ”Biggles”, ”Bill” och ”Fem” böckerna och förstås ”Fantomen”, ”Tarzan”, ”Prärienytt” och ”Walt Slade”. Så omdömet var nog tyvärr korrekt och fick mig att ta en sommarkurs i uppsatsskrivning på Hermods. Kanske gjorde den viss nytta.

Vår historielärare, utan namns nämnande, var också tydlig i sina kommentarer, som ”där sitter Magnusson igen och viftar med sin knubbiga barnanäve”. Hon lät oss frågetävla om betyg framför svarta tavlan; ett korrekt svar B, och så kanske vidare. En föregångare till moderna TV frågesporter, men rätt brutalt och utlämnande. Förmodligen var min iver rätt jobbig för henne, men kanske också för mer tystlåtna kamrater. Drömmar om att bli idrottsstjärnor, främst inom fotboll, hyste många av oss, men för min del blev som främst pojk-, junior- och B-lagsfotboll i Ingelstad IK, men Curt Olsberg och hans tvillingbror Christer från Hovmantorp avancerade till MFF och Djurgården, respektive AIK. Så för vissa gick drömmen i uppfyllelse. Så här i retrospektiv har jag insett, att uppdraget som gruppchef på idrottslektionerna med gymnastikdirektör Lars Mosesson gav mig erfarenheter, som jag långt senare haft nytta av som forskare och handledare.

Efter lektionerna i idrottshallen i Strandbjörket var vi killar notoriskt sena, och alla såg till att jag som ordningsman kom sist. ”Ursäkta vi kommer för sent, vi har duschat”, vilket oftast godkändes. Ingen ville ju ha svettiga pojkar i klassrummet. Flickorna kom aldrig för sent, som jag minns det! Efter passen i gymnastiksalen duschade vi förstås också, och den mögelfuktiga doften från skåpen med fuktiga gypakläder och handdukar är lätt att återskapa. Men i salen ägde de ju också de eftertraktade skoldanserna med jazz rum, verkliga höjdpunkter.

På tågresan

Vad gjorde vi då på tåget till Växjö? På morgonen, läxgenomgång och på kvällen schack eller kort, eller bara snack förstås! Några tyckte säkert att vi störde och vid ett föräldramöte framförde en bekymrad klassföreståndare detta till våra mödrar, för det var ju bara de som deltog i sådana evenemang. ”Det har kommit till Läroverkets kännedom att elever från Ingelstad stör och spelar kort på tåget, och kanske till och med om pengar”. Kanske var det samma budskap till er som reste i andra riktningar? Tågpersonalen var i alla fall tolerant och särskilt minns jag ”Pistolen”, som med sin konduktörstång brukade hålla oss i schack. Många år senare träffade jag honom i hans nya roll som begravningsentreprenör, kanske en lugnare aktivitet.

Genom ett Rotarystipendium fick jag också chansen att delta i ett internationellt, europeiskt ungdomsläger för pojkar i Gustavsberg nära Uddevalla och fick resa runt på Västkusten och besöka Göteborg och andra intressanta svenska städer där. Samtidigt fick jag insikt i hur killar på engelska internatskolor gillade ”practical jokes”, vilket jag läst om i Singleton-böckerna. På en Rotary lunch fick jag redovisa mitt stipendium på Stadshotellet, kanske var några av Läroverkets lärare där. Senare förstod jag att det var ett kärt vattenhål för en del av dem.

Mot större mognad i gymnasiet?

Så, på hösten 1963 möttes vi Rlb, de flesta från andra 3- och 4- åriga realskolklasser i Växjö, men också mer fjärran ifrån som Långsjö, Södra Sandsjö och Lammhult för att nämna några. Lektor Jöran Mjöberg frågade oss noga om varifrån vi kom, kanske mest för att få höra våra lokala dialektvariationer, mer genuina sådana öster om Växjö, men också svagare religion. Att träffa nya klasskamrater var spännande och i vissa fall livsavgörande, visst låter det dramatiskt. Ett sådant möte var med Christer Tagesson från Furuby. Han var också en flitig elev och med fotbollsdrömmar! Så för att göra en mycket lång historia kort: på gymnasiet tävlade vi om allt möjligt, men möttes också kvällstid i den naturvetenskapliga föreningen ”Scienta”, där Christer var ordförande och ansvarade för kemi och jag för fysik, och dit försökte vi locka andra gymnasister t.ex. med kurser i ”Kemisk reaktionslära”. Kanske någon av er här deltog Scientas aktiviteter?

Klassfesterna var viktiga och här måste jag göra en senkommen bekännelse. När jag 1965 som ordningsman blivit vald till ”Bästa kamrat”, nyttjade vi bidraget till att provsmaka det nya mellanölet! På Spritmuseets hemsida skriver Eva Lennerman apropå dess avskaffande: ”mellanölet hade helt enkelt blivit vår tids dansbaneelände”. Hur skall det då gå när vi snart får dansa till musik på restaurang igen? Jag tänkte inte så långt när vi planerade för klassfest med mellanöl. Så här i efterhand gick de 3 gymnasieåren snabbt, men med hjälp av Växjöstudenternas möten, som idag kan vi ju fräscha upp våra gemensamma minnen och tiden vid Katedralskolan. Var det förresten så att våra betyg bestämdes av de nationella proven eller av de omåttligt kunniga och omutliga censorerna vid studentexamen? Jag minns särskilt förhöret i historia och där jag fick frågor om modern europeisk historia, vilket turligt nog intresserade mig. Censorn var mycket nöjd och ville ge mig högsta betyg, men vår historielärare Erik Vroland protesterade: ”Han har varit så lat hela året”. Det var tyvärr helt korrekt. Inga inflationsbetyg på den tiden!

Hursomhelst klarade vi oss alla bra i vår mogenhetsexamen och kunde springa ut på skolgården. Särskilt hedrande var att jag av vaktmästare Arne Bergendahl fick förtroendet bära fanan och föra de nykläckta till talet vid Tegnér-statyn vid domkyrkan. Jag tror mig minnas att talet hölls av Lars Werner. Extra flott var också att vi fick fira rektorns dotter Kristina Guntsch på Teleborgs Slott tillsammans med lärare och censorer. Så förstås, när alla var klara, stor fest på Stadshotellet. En fin tradition som Växjöstudenterna förvaltar väl!

Mot Lunds Tekniska Högskola och Linköpings Högskola.

Efter studentexamen 1966 började jag studera på teknisk fysik vid Lunds Tekniska Högskola (LTH). Att jag valde LTH och inte Chalmers eller KTH, var vår käre lärare Kurt Beckmans förtjänst. På fråga om val av universitetsstad, svarade han förstås som skåning i förskingringen: ”Välj du Lund, där är trevligt”. Före flytten till Lund fick jag vara hans vikarie i kemi och fysik under några veckor i början av höstterminen; ett enormt

förtroende eftersom jag även fick och uppmanades att sitta i hans väl inrökta fåtölj i lärarrummet. Gud nåde den som gjorde detta utan hans tillåtelse, vidimerades av min kloke kusin Åke Magnusson.

I Lund delade Christer, som läste medicin, och jag rum en termin hos fru P från Sövde. Det var ont om rum då, så vi hade hyrt rummet redan under sommaren, vilket gjorde att vår värdinna kunde dubbelförhyra det. När vi upptäckte det fick vi som kompensation söndagsfrukost, mycket uppskattat av mig, som vaknar tidigt. Men vår nyfikna värdinna ville nog också veta om vi ”hade besök på rummet”. Hursomhelst, vi blev goda vänner och flera gånger senare bjöds jag på julmiddag med hemmagjort vin ”spitsat med gin” till grisfötter med rotmos. ”Karl-Eric kommer ju ändå från landet”, vilket dialekten avslöjade. Så spelade vi smålänningar fotboll på nationen i ”Sigge Sackarins Sockerlag”. Men redan 1969 var det dags för ett nytt vägval. Teoretisk kärnfysik och studier kring förekomsten av supertunga element verkade lockande, men när Christer och hans kurskamrat Olle Stendahl skulle följa med Lars Edebo, blivande professor i medicinsk mikrobiologi, till Linköping, så fick jag frågan om att hänga med som 1:e forskningsingenjör vid institutionen. Klart intressant, för en framtid som kärnfysiker, som en gång verkade så intressant, började mörkna redan i slutet på 60-talet. Jag hade tur för professor Helmut Hertz lät mig göra mitt examensarbete i mätteknik i Linköping. Sagt och gjort, sedan den 1 februari 1970 har Olle, Christer och jag arbetat ihop och blivit professorer vid Linköpings universitet, i medicinsk mikrobiologi, i yrkes- och miljömedicin respektive medicinsk membranbiofysik. Vi har också bott i samma radhusområde, allt tack vare att Christer och jag hamnade i RIa på Katedralskolan. Andra hittade sina livskamrater under gymnasietiden, också det en form av kamratskap!

Att betala tillbaka!

I Linköping fick jag också för 30 år sedan chansen att vara med och starta friskolan ”Nya Munken” (www.nyamunken.se) på högstadiet åk 7-9 efter att den lagts ner av kommunen. Devisen är ”Glädje och nytta med kunskap”, dvs ”det skall vara roligt att gå till skolan och man skall lära sig något när man är där” har fungerat bra för många elevkullar. Munkhagskolan eller ”Munken” var känd som en pluggskola, så därför var den nya devisen naturlig! Skolan drivs som ett icke vinstdrivande aktiebolag genom stiftelsen ”Nya Munkens Vänner”.

Aktiebrevet, liksom andra lockande munkteckningar ritades av en förälder, Carl-Axel Aurelius sedermera biskop i Göteborgs stift, och på detta präglades- ”En aktie i Nya Munken är det enda värdepapper en munk kan inneha utan att bryta sitt fattigdomslofte”. Enkelt men förpliktigande!

Ett starkt krav från lärarna var att de skulle få sköta pedagogiken, och vi föräldrar skulle ta hand om ekonomi och fastighet, vilket har lärt oss mycket om dagens skolvärld. Skolan fungerar som en vanlig högstadieskola med närhet och syskon som förturer. Sammantaget en liten återbetalning av allt det utbildningsstöd som jag, de andra stiftarna och alla aktiva föräldrar fått på vägen till vuxen- och yrkeslivet. Så det går alldeles utmärkt att driva en friskola med 576 elever och cirka 80 anställda ”utan vinstintresse”,

där vinsten går tillbaka till elever, lärare och övrig personal och skolmiljön i vid bemärkelse. Det var jobbigt, kul och lärorikt, som att börja realskolan igen!

Så vad lärde jag mig då?

Jag lärde mig att man bör hälsa artigt på sin lärare och gymnastikdirektör vid avlämningsarna, annars kan man få gå i Strandbjörket och hälsa på björkarna en lektions-timme!

Det är kul att arbeta tillsammans med andra och att vara gruppchef som i idrotten har jag haft nytta av som forskningsledare, 7-11 personer är den optimala storleken på en forskargrupp, precis som 7- eller 11-mannalag i fotboll.

Man bör se till att ”man är känd för god nit och vandel” för då kan man som student bli aktuell för stöd från Markussens stipendiefond. I dag öppen för både könen, inte bara för i Kronobergs län födde unge män. För min del fick jag det intygat av min doppräst Ivar Kroon, kyrkoherde i Östra Torsås, efter ett långt och trevligt samtal om studentlivet och ingenjörsstudierna i Lund.

Av lektor Dahmén fick vi lära oss att ”alltid tänka en tanke till slut” - ett mycket klokt råd, antingen svaret leder till acceptans eller förkastande av till exempel av en frågeställning. Det gällde även ”den nya matematiken” med vektorer och mängdlära, lika nytt för honom som för oss studenter!

Idag figurerar en massa ”falska profeter” med till synes sanna budskap eller ”alternativa fakta”, ofta aptitligt och försåtligt förpackade. Härvidlag är jag övertygad om att våra lärare vid Katedralskolan skulle ha stuckit håll på dessa påståenden, liksom dagens pedagoger förhoppningsvis gör utan att känna sig hotade av vare sig politiska eller andra yttre påtryckningar. Så ett Stort Tack till Er lärare som inte bara lärde oss objektiva fakta utan också gav oss instrument att värdera gamla och nya sanningar!

Men konstnärsdrömmarna då?

Vad gör man om man inte platsar i sångkören i folkskolan i Ingelstad. Jo, man får ägna sig åt teckning och målning i stället. Det var en realitet för mig trots en positiv trend i sångbetyget, BC, BC+ och B-, så ett postumt tack till kantor Folke Öberg. Vägvalet förstärktes i realskolan, där vi också hade fritt inträde till Läns museet, och i gymnasiet, där ett bra betyg i teckning och linearritning med Sven Brattberg var en viktig förutsättning för sedan att bli ingenjör eller arkitekt.

Men mitt tecknarintresse kunde dock fått allvarliga konsekvenser, när jag som forskningsingenjör och yngre forskare fördrev tiden på en budgetkonferens med att rita av profilerade professorer. Lyckligtvis kände de sig mest smickrade av uppmärksamheten, så jag fick fortsätta att tuschrita diagram och titta i mikroskop, och ”sälja” vetenskapliga bilder i princip under hela mitt forskarliv. Det finns mycket att se på ett mikrobiologiskt laboratorium med fokus på hur infektioner uppstår, hur vi skyddar oss mot dem, hur vita blodkroppar rör sig och käkar bakterier, och hur infektioner, inflammationer och allergier stör inte bara våra membran utan även tarmens och tarmfloras normala

funktioner.

Jag har även fortsättningsvis gillat att teckna och måla, men att kalla det för konstnärskap tycker jag är förmätet, men kanske jag kunnat bli "gåramålare i Småland"?

Kära Växjöstudenter, verkligen roligt att få ses igen på Katedralskolan! Så ett jättestort tack till inspektor och collegium i Växjöstudenternas Förbund för att ni gör detta möjligt och för en viktig tradition vidare, som låter generationer av studenter mötas år efter år! Som ett tack och ett färskt exempel på mina "konstnärsdrömmar" ber jag att till Växjöstudenternas Förbund få ge liten teckning av den "gård" där vi nu är, dvs Växjö katedralskolas aula.

Så hela min långa skolresa har nog oftast varit en slumpvandring i Pasteurs anda, det är bara att säga ja oftare än nej och hellre ta chansen än att missa den, som att våga vara "Rektor för dagen".

Dixi!

Rektorskedjan, fram och baksida

Parentation studentdagen 2023

Gunnar Hyltén-Cavallius

Fru inspector, collegium, kamrater! Vi erinrar om de Växjöstudenter som tillhört eller tjänat studentförbundet och som gått ur tiden. Ingen av oss kände alla, men kanske du kände någon.

I sin bok om Johann Sebastian Bach Toccata skriver religionspsykologen Owe Wikström om kompositören men snuddar på samma gång vid hållningen idag till liv och död: "Bach följde tio barn till graven. Endast trettiofem år gammal stod han ensam som änkeman. Lidandet var en del av hans tillvaro. [...] Hos honom finns både en oro för döden och en längtan efter föreningen med Kristi lidande. Vad säger detta om samtiden?"

*

Irène Karlsson, gift Ericson (1945) var född 1925 i Virserum. Hon avlade folkskollärarexamen i Kalmar varefter hon studerade vid Göteborgs Universitet och blev filosofie magister. Irène tjänstgjorde sedan som högstadieladjunkt i historia, geografi och samhällskunskap i Göteborg. På äldre dagar läste hon franska. Irène Ericson avled i Göteborg den 2 februari 2023.

Eivor Öhrstam, gift Brännström (1947). Född 1927 i Lenhovda kom hon att växa upp i Alvesta. Hon utbildade sig till receptarie vid Farmaceutiska institutet i Stockholm. Efter en sejour i Middlesborough, England, flyttade Eivor till Karlskrona, där hon tjänstgjorde på Apoteket Tre Kronor. Torpet i Öhr var en betydelsefull tillflyktsort för henne och familjen sommartid. Hon avled i Karlskrona den 26 oktober 2022.

Lars Bergquist (1950). Född i Stockholm 1930 kom han under skoltiden till Växjö, där hans far Thorwald Bergquist var landshövding och tillika inspektor för Växjöstudenternas förbund. Lars studerade i Lund och blev fil. kand. och senare jur. kand. Snart knöts han till Dagens Nyheter som ledarskribent. År 1960 utnämndes han till pressattaché vid ambassaden i Paris, varpå han blev pressekreterare hos statsminister Erlander. Bergquist återvände till UD och tjänstgjorde vid ambassaderna i Moskva, Warszawa, London och Paris, innan han på 1980-talet blev ambassadör i Peking och vid Heliga Stolen. Han var författare till ett stort antal böcker om bland andra Linné, Swedenborg och Heliga Birgitta. Linköpings universitet utsåg honom till filosofie hedersdoktor. År 1995 var han rektor diei på studentdagen. Han stannade till vid efterkrigstidens erfarenheter: "Läroverket mer än staden: inte institutionen i det vackra gamla huset, utan lärarna, den lärdom de förmedlade, atmosfären." Lars Bergquist avled i Åbo den 25 september 2022.

Margareta Henriksson, gift Strömstedt (1950) var född 1931 i Lagan. ”Den gymnasist som jag nu ska försöka ringa in från olika håll kom till Växjö på eftermiddagen den 24 augusti 1947 med tåg från Moheda via Alvesta. Hon bar på en gammal brun resväska i pressad papp: ena låset hade gått sönder så väskan var ombunden med ett grovt snöre.” Så inleder Margareta Strömstedt sitt minnestal på studentdagen 1980, ett tal som med hjälp av djupdykningar i dagböcker skulle forma sig till en ytterst personlig skildring av en ung kvinnlig gymnasist sprungen från en miljö utan studievana och borgerliga bildningsideal. Mycket har sagts om Margareta Strömstedt i minnesrunorna efter hennes död, de yttre data: fil. mag. i Lund, journalist på DN, författare till barn- och vuxenböcker samt en uppmärksam biografi om Astrid Lindgren, producent i etermedia, hedersdoktor vid Växjö universitet. Margareta gick ur tiden i Stockholm den 28 mars 2023.

Karin Vejde, gift Stormby Ahlfors (1950). Född i Lund 1931 kom hon till Växjö, där hon tillbringade barndomen. Karin utbildade sig i Lund till läkare och blev sedermera överläkare. År 1962 började hon arbeta vid det då nyinrättade Virologiska laboratoriet vid sjukhuset i Malmö, där hon fortsatte till pensioneringen. I sin forskning intresserade hon sig för medfödd infektion med cytomegalovirus. Hon disputerade på en avhandling i ämnet 1982. Vidare införde hon snabbdiagnostik för influensa och andra luftvägsvirus. De tre senast nämnda var alla av studentårgång 1950. Intressant nog nämner Margareta Strömstedt som rector diei både landhövdingen son, det vill säga Lars Bergquist, och Karin Vejde. Den senare avled i Limhamn den 19 augusti 2022.

Gunborg Öhrstam, gift Lindblom (1953) var syster med den tidigare nämnda Eivor Öhrstam. Gunborg föddes 1934 i Alvesta. Hon arbetade i Stockholm bland annat på arkitektkontor varefter hon ingick äktenskap. Familjen bodde i Karlskoga, Boston, USA, Hofors och Göteborg. Där tog hon hand om hem och barn, samtidigt som hon tjänstgjorde som lärare i engelska. Sedermera utbildade hon sig till marknadsekonom vid Institutet för Högre Marknadsföring. Gunborg kom att tjänstgöra fram till sin pensionering på SKF:s personalavdelning. Hon avled i Göteborg den 24 juni 2022.

Kenneth Bergvall (1955) var född 1935 i Växjö. Vid sidan av studierna i tonåren kom Kenneth att arbeta. Han genomgick Teleskolan i Stockholm och var Televerket trogen hela sitt yrkesverksamma liv. Han tjänstgjorde som sektionschef. Kenneth Bergvall var bland annat aktiv i Lions. Han gick ur tiden i Huddinge den 27 augusti 2021.

Eskil Nilsson (1955) föddes 1936 i Öja. Han växte upp i skolhuset, där hans far var lärare. Eskil genomgick lärarhögskola i Stockholm och blev högstadielärare i huvudstaden. Djupt engagerad i pedagogik startade han stora teatergrupper för elever. År 1970 köpte han ett äldre hus i Hovmantorp som han renoverade. Musiken var viktig för Eskil. Under skoltiden spelade han fiol. Den årliga studentdagen hade i honom en flitig deltagare. Han avled i Växjö den 15 januari 2023.

Stig Johansson (1960) var född 1940 i Väckelsång. Fil. magister-examen avlade han i Lund och genomgick lärarhögskola i Malmö. ”Stisse”, som han kallades, tjänstgjorde som högstadielärare i samhällsorienterande ämnen vid Kungshögsskolan i Ljungby under hela sitt yrkesverksamma liv. Dit pendlade han plikttroget från hemmet i Öjaby. Han älskade idrott och var själv en stor bolltalang i fotboll och bandy. Han gick ur tiden i Öjaby den 22 september 2022.

Benno Engström (1962). Född 1942 i Växjö växte han upp i Öjaby. Han utbildade sig till teleingenjör vid Teleskolan och började arbeta inom Televerket med planering av telenät och utbildning. Tidigt inleddes en internationell bana inom telekommunikation, först i Malaysia. Återkommen till Sverige tjänstgjorde han vid Televerkets regionala huvudkontor i Göteborg. Därefter anställdes han av Teleskolan i Kalmar för att bygga upp ett utbildningsprogram för telekomchefer och -ingenjörer från utvecklingsländer. Benno verkade även som konsult i ett flertal telekomprojekt utomlands. Sedermera blev han ansvarig för internationella projekt vid Blekinge Tekniska Högskola. Han tecknade och målade med talang. Vidare ägnade han sig åt musik. Han avled i Växjö den 25 september 2022.

Barbro Lönn, gift Gunnarsson (1964) var född 1945 i Tingsryd. Hon utbildade sig till folkskollärare vid seminariet i Växjö och tillträdde en tjänst i Åseda. Under tidigt 1980-tal genomgick Barbro speciallärarutbildning. Hon blev något av en pionjär vid genomförandet av olika läsprojekt i länet. År 1989 utsågs hon till rektor vid Åsedaskolan, vilken hon blev trogen under största delen av yrkeslivet. De sista åren innehade hon motsvarande tjänst vid skolor i Torsås kommun. Hon sjöng i Åseda kyrkokör och var kyrkvärd. Barbro Gunnarsson flyttade med maken till Huddinge, där hon avled nyårsafton 2022.

*

I anslutning till parentationen förra året fick vi möta en dikt av poeten Folke T. Olofsson. Också idag kan han få hjälpa oss att reflektera över dödens allvar och evighetens hopp. En ny samling av Folke T. Olofsson, *Slutstycken*, publicerades förra året. Här följer ”Tjugonionde dikten”:

*Medan säden mognar på fälten,
havren går från blågrönt till gulblekt
som simskolebarnens sommarkalufser,
ruttnar kadavren på vägarna.*

*Grävlingarna, rävungarna, hararna
som inte hann undan hjulen.*

*Liv som en gång grönskat i solen
faller för alltid ur synfältet
förmultnande för att uppstå
i nya konstellationer.*

Som det skulle vara en tröst.

*Jag tror inte på dem
som säger att döden
är en naturlig del av livet.*

*Det gör ont
när kropp och själ
slits isär.*

*Tornluckorna öppnas och
tystnaden brakar samman
under klockorna.*

*Också jag begrov fågelungar
på bomull i tändsticksaskar
med kors av tändstickor och sytråd.*

*Medan säden mognar på fälten,
kadavren ruttnar vid vägen,
bleknar tron som en etikett
på ett plagg efter många tvättar.*

Det skrämmer mig inte.

*Inte heller kretsloppet.
Det är inte det.*

*Det är bara det
att jag inte kan glömma
alla tårar.*

Jag anade något mer.

*Finns något kvar i botten,
min och de andras
skulle det vara*

*att du grät
att du gick före.*

Talet till Hembygden - Växjöstudenternas Förbund 10 juni 2023

Karl-Eric Magnusson, Rector diei

Kära Växjöstudenter!

***Att förbereda ett tal till Hembygden
väcker många tankar och minnen! Så lätt
det är att ta fram gamla minnen och man
behöver inte aktivera dem i kronologisk
ordning, de finns där alla samtidigt i god
harmonier med varandra.***

Vad är då hembygden för mig?

Det är lätt att associera till Per Åhlins tecknade filmanimationer i "I huvudet på en gammal gubbe", Tage Danielssons och Hasse Alfredssons film från 1968, 55 år sedan en del av er tog studenten och idag firar jubileum som studenter på Katedralskolan i Växjö. Per Åhlin växte ju förresten upp i Åby, så den småländska förankringen var stark och det syns också i illustrationerna till Emil i Lönneberga och andra böcker av Astrid Lindgren och i skapandet av vildvittor och rumpnissar, som vi alla väl känner till och kanske stött på i vår hembygds skogar. Huvudpersonen i filmen drömmer om sin ungdom, bland annat vackra kvinnor och öl, när han idogt strävar på ett husbygge.

Det väcker också en tanke på det prisvärda och goda ölet "Småland" från Åbro Bryggeri med en välkänd devis. Texten är liten men budskapet tydligt: "Du kan ta smålänningen ur Småland men aldrig Småland ur smålänningen". Som ung sommararbetare och dikesgrävare på vatten- och avloppsarbeten i Ingelstad hade jag också några viktiga extrauppgifter, som att putsa fönstren på gubbarnas kur för omklädning och mat och att kyla deras pilsner. Härvidlag har jag också en bekännelse att göra. När jag 1965 som ordningsman med stöd av kamraterna i RIIB hade valts till "Bästa kamrat", använde vi en del av stipendiet till att "försiktigt" provsmaka det då nylanserade mellanölet. Jag tror tyvärr att det var från Holland och inte från Småland. Hoppas ni förlåter mig!

Just öl hade stort symbolvärde för Hasse Alfredsson och Tage Danielsson, och Gunnar Svensson, som 1970 gjorde musiken till "Öl" eller "Ett glas öl" i 88-öresrevyn på "Skeppet" vid Värtan Stockholm. Jag tror inte det var bara studenter de tänkte på, när de uttryckte sin oro men också förhoppning om att "barna ändå får ett glas öl". De väckte också många framtidsfrågor som är minst lika aktuella idag som då. Finns det någon äppelodlarfamilj Lindberg, som i "Äppelkriget" från 1971, vilken kan väcka oss och rädda naturen? Är vi

på väg mot den gröna paradisen Melonia eller den sotsvarta Plutonia, och finns det någon trollkarl Prospero, hans kloka dotter Miranda och en snäll trädgårdsmästare Caliban, som Per Åhlin frågade sig 1989 i ”Resan till Melonia”. Att vår planet skulle bli överhettad, och samtidigt både för torr och våt tänkte vi inte då. Just här och idag låt oss tro på och arbeta för de vackra, gröna alternativen!

Men hur minns jag då min hembygd?

Vi har alla våra unika minnen från vår ungdoms hembygder i Växjötrakten, i mitt fall från Ingelstad och Östra Torsås, men också från släktmetropoler runt omkring, som Säljeryd, Uråsa, Jät, Grimslöv, Alvesta, Hjortsberga, Rydaholm och Växjö, alla viktiga för allehanda släktkalas och andra familjehändelser. Mycket har jag glömt, men i Östra Torsås finns sedan många år en aktiv hembygdsförening (www.hembygd.se/ostra-torsas), som regelbundet ger ut ”Östra Torsås Hembygdsbok”, en fantastisk minneskälla för oss i den smäländska diasporan. Den senaste boken nr XXXI kom 2021. Under många år var Karin Johnsson, från Sunnansjö gård, en mycket aktiv författare i densamma, men arvet förvaltas väl av dagens styrelse och författare. Hon och min mor Märta var kamrater sedan skoltiden och goda vänner livet igenom. Så vid millennieskiftet 2000 satt de och en annan ca 90-årig skolkamrat och väntade på att något spännande skulle hända, men icke. Jag vet att de hade det trevligt och kunde dö lyckliga! De flesta av oss upplevde nog samma spänning och lättnad. Cyberattacker och IT-hot är ju nu ett ständigt gissel.

Jag vet inte hur det var år 0, men det verkar som ”de tre vise männen eller konungarna” Caspar, Melchior och Balthazar var förberedda på att något spännande skulle hända. År 1000 satt kanske Olof Skötkonung, några nyfrälsta runristare på fastlandet och bildstenskonstnärer på Gotland, eller framsynta smålandsbönder och funderade över tecken i skyn även de. Stjärnhimlen var ju en välkänd inspirationskälla, men svårtolkad. Kanske vi idag kan utnyttja artificiell intelligens eller ChatGPT för att få svar? Visste ni förresten att Olof Skötkonungs dotter Ingegerd Olofsdotter föddes kring år 1000 i Sverige, senare blev furstinna i både Novgorod och Kiev och är begravd i Sofiakatedralen i Kiev? Så det finns goda skäl för att Ukrainas sak är vår sak, precis som våra flaggfärger.

Vad är det som triggar i gång våra minnen, alldeles utan digitala hjälpmedel och artificiell intelligens? Hur kan det komma sig att våra hjärnor på 1-2 liter rymmer så mycket och snabbt kan aktivera alla sina associationsbanor utan att vara särskilt energikrävande eller bli överhettade?

Så när jag besöker kyrkogården i Östra Torsås är det ju inte bara föräldrarna och andra släktingar jag minns. De prydliga gravarna minner om alla barndomens vuxna, var de bodde och vad de gjorde, kanske också om dofter och stämningar. Genast skapar hjärnan ett ”hologram” av hembygden med människor och händelser, som tyvärr inte går att ta på

eller prata med. Det får fantasin komplettera med. Så att berätta och skriva om hembygden är jätteviktigt för kommande generationer. Den aktuella digitaliseringen av vårt kulturarv i vid bemärkelse är här ett viktigt hjälpmedel, när destruktiva despoter och krig förstör människor, djur och miljö, inklusive kulturella minnesmärken och museer.

När jag var barn kom många sommargäster från Stockholm med tåg till Ingelstad och Solvikens pensionat eller ”Somra” som det kallades lokalt. Långt senare lär även Stefan Edberg, den välkände tennisspelaren, ha tillbringat sin bröllopsnatt där. För oss i Ingelstad besöktes pensionatet vid födelsedagar och begravningar. Min fars och hans fiskekompis största gäddor från sjön Åsnen blev också till queneller där. Även idag är det en pärla värt ett besök. Strömmarna vid Solviken mellan Torsjön och dammen med kraftverk och kvarn erbjöd också bra fiskeställen för oss grabbar. Våra mödrar var måttligt förtjusta i våra fiskafängen, men katterna var nöjda med små abborrar och mört. Esso-macken i korsningen mellan Växjövägen och Stenslandavägen var ett perfekt ställe för att skriva bilnummer, och där A, AA och AB nummer var hårdvaluta!

Sommargästerna passerade ofta mitt barndomshem på Stenslandavägen på vandring mot Inglinge eller Ingels hög, fornminnet från bronsåldern med alla sina domarringar, en bautasten och ornamenterat klot på toppen. De tre högarna var utforskade eller plundrade. Enligt hörsägen hade detta gjorts med hjälp av okonfirmerade pojkar och på hemväg från ett nyårkalas hade en bonde sett hur storhögen reste sig på pålar och man festade hårt. Helt säkert var det så enligt ”farbror Lundbäck” som bodde granne med fornminnet. Kanske stenbrottet i ”Glasberget” var kung Ingels fiskdamm eller var det kärret bredvid ”Ängen”, där vi spelade fotboll? Vem vet och DNA-bevis blir nog svåra att hitta. Vi barn använde högarna och den närliggande ”Spökbacken” för skidåkning och kärret bredvid för skridskoåkning. Det var innan vi kunde simma och fick gå över järnvägen och nyttja Torsjön.

Nya hembygder

Ytterligare en bekännelse; genom mer 50 års arbete i Linköping och utomlands och 30 års sommarboende på Gotland har jag svikit mina smäländska rötter. Men de nya hembygderna tycker jag lever i god harmoni med ungdomens.

Genom att många människor från hela världen kommer till och slår sig ner i Sverige, får vi också ta del av deras tidigare hembygder och berättelser om desamma. Vi känner alla väl till smälänningarnas och andra svensks nya hem i främst Nordamerika genom släktingars och genom Vilhelm Mobergs och senare författares berättelser. Själva fick vi uppleva detta vid luciafirande med ”The Swedish Lutheran Church” och besök på ”American Swedish Museum” i Philadelphia under ett år i USA på 80-talet. Genom forskningssamarbeten, utländska doktorander, gästforskare och medarbetare har jag fått

ta del även av deras hembygder.

I vår lilla by, Stora Vägume, nära Lärbro och Slite på Gotland, gav hembygdsföreningen nyligen ut "Lärbro - sekler vi minns". Den fyller samma viktiga funktion som Östra Torsås Hembygdsbok, en minnesskrift och introduktion för nya "bybor". Men vissa färgrika inslag finns tyvärr inte med, som att vår gode vän Ernfrid hade en betydande roll vid inspelningen av "Brödernas kvinna". Som bonddräng fick han ta emot den vackra Visbyflickan Emma (Viveka Lindfors), när hon hoppade ner från ett hölass. Hon lär också ha ammat mellan inspelningstillfällena, allt från säker källa!

Så, förlåt kära småländska hembygd att jag inte varit dig helt trogen utan promiskuöst omfattat nya hembygder! Jag vill bara till mitt förvar säga att jag läst "Smålands historia", författad av katedralskolans lektor Olle Larsson tillsammans med Lennart Johansson och Lars-Olof Larsson (Historiska Media, 2006). I samband med gemensamt kommittéarbete vid Vetenskapsrådet har jag också försökt stimulera Anders Högberg, professor i arkeologi vid Linnéuniversitetet, till att kolla mer på Inglinge Hög". Familjen Kamprads Stiftelse stödjer sedan 2022 på ett förnämligt sätt entreprenörskap inom den småländska besöksnäringen i ett 25- miljonersprojekt lett av just Anders Högberg. Vad kan vara bättre, än att använda Inglinge hög som en hävstång för turismen i Småland, och visst vore det intressant att få sanningshalten i barndomens skrönor kring fornminnet och dess historia provade!

Så stort tack till Växjöstudenternas Förbund, inspektor och collegium, för att ni vidmakthåller en betydelsefull tradition och värnar skolans och skoltidens viktiga roll i vår hembygd till glädje för alla gamla och nya generationer av studenter vid Växjö Katedralskola!

***Skål och ett fyrfaldigt leve för Hembygden,
Växjöstudenternas Förbund och Växjö
Katedralskola!
Dixi!***

Konstverk av Rector Diei skänktes till VSF.

Deltagare i studentdagen 2023

Äldsta deltagaren på Studentdagen 2023

Karin Lindqvist student 1949

Bland årets jubilarer återfinns Karin Lindqvist, student 1949. Hon är en för många välkänd profil efter en karriär som sekreterare till samtliga tio koncernchefer i Södra mellan år en 1966 - 1994!

Vid Studentdagen sågs Karin sin vana trogen mingla på Katedralskolans gård bland åtskilliga andra jubilarer. Och hon har ett och annat att berätta.

Karin växte upp i Växjö, den lägsta tiden på Tegnergatan på Söder. Hon tog studenten på latinlinjen vid nuvarande Katedralskolan. Efter skolan blev hon au pair hos en prästfamilj i England och kom sedan i arbete i en rad olika företag, snart med anställning vid SCAs huvudkontor i Sundsvall och därefter Tändsticksbolaget i Jönköping.

Få har så genuina och mångskiftande minnesbilder av Södras grundare Gösta Edström som Karin Lindqvist, inte minst av de första åren. Han var en krävande men engagerande chef med sinne för både de stora linjerna och de minsta detaljerna.

–Mina uppgifter var vitt skilda och kunde ibland förläggas till både kvällar och helger när så krävdes. Ena stunden kunde det handla om att rätt version av ett kontrakt skulle göras klart för undertecknande, nästa stund att planera en styrelse- eller revisionsmiddag allt från meny till bordsplacering. Jag förväntades även hålla reda på t ex en affärskontakts hustrus namn och födelsedag...

Till samma kontaktodlande uppgifter hörde att fylla på förrådet av exklusiva gåvor avsedda för koncernens affärsförbindelser, gåvor som bestod av unika glaspjäser från de kringliggande glasbruken.

–Att genomföra inköpsturer för att välja ut och köpa in dessa föremål var ett rent nöje!

Karin Lindqvist har alltid haft ett stort ridintresse. I Växjö fanns goda tillfällen att utveckla detta genom Regimentet I 11:s stora uppsättning av ackordshästar och officershästar. Hon har tillbringat många ridsemestrar i Frankrike och på så sätt kunna odla även sitt intresse för det franska språket - så ock till nytta i rollen som koncernchefssekreterare.

Deltagare Studentdagen 2023

1949		Ann-Sofi Hall	Växjö
Karin Lindqvist	Växjö	Göran Jacobsson	Täby
1953		Kenth Jendhammar	Kullavik
Våge Oskarsson	Växjö	Kent Jönsson	Malmö
1955		Ingemar Karlsson	Järfälla
Siv Öhrstam	Växjö	Claes-Olof Kilander	Växjö
1957		Ingrid Larsson	Trollhättan
Olle Ekstedt	Rottne	Ingemar Olofsson	Stockholm
1958		Bengt Runemo	Kalmar
Kjell Porle	Växjö	Lars Runemo	Lessebo
Anders Ros	Malmö	Sven-Olof Runegård	Tingsryd
Lindy Yngvesson	Motala	Anita Samuelsson	Växjö
Tuula Yngvesson	Motala	Birgitta Samuelsson	Växjö
1959		Christer Samuelsson	Växjö
Levi Loby	Växjö	Yvonne Samuelsson	Teckomatorp
1960		Britt Wildner	Kokkedal, DK
Gunilla Järnek	Växjö	1964	
Marianne Pokorny	Växjö	Sven-Axel Bergstrand	Karlstad
Beth von Schreeb	Stockholm	Jan-Gustav Gustavsson	Växjö
Frank von Porat	Växjö	Kerstin Gynnerstedt	Växjö
Folke Rylow	Växjö	Gunnar Håkansson	Lund
Gudrun Rylow	Växjö	1966	
Sven-Erik Sundin	Lund	Barbro Forsman	Växjö
1961		Berth Fransson	Färentuna
Christer Denrell	Lund	Lena Joelsson	Växjö
Gunnel Denrell	Lund	Gösta Kron	Linneryd
Ingvar Ellbring	Nässjö	Olof Lindquist	Växjö
Maj-Lis Sallhag	Växjö	Karl-Erik Magnusson	Stockholm
Jan-Åke Terning	Gråbo	Christina Petersson	Växjö
1963		Gunnar Petersson	Växjö
Leif Andersson	Strömstad	Talis Vasko	Växjö
Ingela Andersson	Strömstad	Christine Westhoff	Växjö
Ingrid Axelsson	Linköping	Sven Westhoff	Växjö
Ingegerd Bohlin	Lindome	1967	
Eva Ekros Flygt	Landskrona	Kerstin Håkansson	Kalmar
Gullvi Gullander	Lyckeby	Ninnie Jonsson	Lammhult
Eric Gunnarsson	Huddinge	Conny Karlsson	Växjö
Birgitta Guntsch	Stockholm	Peter Rydell	Göteborg
		Birgitta Vasko	Växjö

1968		Harald Gustavsson	Växjö
Thomas Ahrens	Löddeköpinge	Birger Hasselberg	Arboga
Eva Arrander	Sundsvall	Hans Lönnerheden	Stockholm
Christina Axelsson	Lund	1973	
Karin Bergfalk Krievens	Älvsjö	Lisbeth Andersson	Alvesta
Ann Sofi Colliander	Växjö	Helen Bejmar	Stockholm
Sten-Erik Dahl	Växjö	Eva Datta	Flen
Ann Charlotte		Irene Ek	Hamångr-fjärden
Dominique-Råsbäck	Näsum	Charlotte Engblom	Ängelholm
Angela Fransson	Emmaboda	Margareta Karlsson	Växjö
Hans-Åke Gabrielsson	Stockholm	Anita Lönnerheden	Stockholm
Gunnar Hyltén-Cavallius	Landskrona	Gunnar Nordmark	Växjö
Gunnel Jansson	Växjö	Ingmar Nygren	Växjö
Lars Johnson	Lund	Åsa Ossiansson	Växjö
Lennart Klefsjö	Växjö	Lena Schönbeck	Älmhult
Christer Knutsson	Växjö	Pia Strandberg	Helsingborg
Eva Lindberg	Lund	Elisabeth Svensson	Lund
Wera Rudhe	Växjö	1974	
Monica Rydell	Göteborg	Peer-Åke Göransson	Växjö
Monica Svensson	Bunkeflostrand	Nils-Göran Ragnarsson	Växjö
Lars Österlind	Göteborg	1977	
1969		Marianne Dahlberg	Växjö
Cathrine Bringselius-Nilsson	Växjö	1978	
Ninnie Johansson	Växjö	Karin Friberg	Lidingö
1970		Carina Hedin	Täby
Anders Liljegrahn	Stockholm	1996	
1972		Olof Gunnarsson	Huddinge
Peter Andersson	Växjö		

Robert Winton, lärare Katedralskolan

Gunnel och Christer Denrell RD 2011 i samspråk med Curator.

Dagens näst äldste student Våge Oskarsson tog studenten 1953.

1968 A III g, Eva Lindberg, Hans Åke Gabrielsson, Ann-Charlotte Dominique Råsbäck, Lars Österlind 1968/R III, Thomas Ahrens.

1968 R III b Lars Johnson, Monica Rydell f. Åsgot, Lennart Klefsjö.

1963 R III a, Eva Ekros Flygt, Ingrid Larsson f. Eklund, Christer Samuelsson, Birgitta Samuelsson f. Adolfsson, Gullvi Gullander, Anita Samuelsson.

1968 / 2023 Wera Rudhe, Karin Bergefalk Krievens, Ann Sofi Colliander, Angela Fransson, Monica Svensson f. Olsson, Eva Arrander Bergius, Gunnel Jansson f. Karlsson.

L III a+b Leif Andersson, Birgitta Guntsch, Sven-Olof Rungegård, Britt Wildner f. Elm.

1960 Sven-Erik Sundin, Beth von Schreeb, Frank von Porat, Marianne Pokorny.

1963 R III c (förutom nr 10 och 12) Bengt Runemo, Kent Jönsson, Lars Runemo, Ingemar Olofsson, Göran Jacobsson, Ann Sofi Hall, Claes-Olof Kilander, Erik Gunnarsson, Ingemar Karlsson, Yvonne Blomqvist 1963/RIIIb, Kent Jendhammar, Ingegerd Bohlin 1963/RIIIb .

1958 R III Anders Ros, Tuula Yngvesson, Lindy Yngvesson, Kjell Porle.

Eva Datta, Helen Bejmar, Pia Strandberg, Margaretha Karlsson (född Davids-son), Anita Lönnerheden (född Gustafsson), Ingmar Nygren, Gunnar Nordmark, Charlotte Engblom, Nils-Göran Ragnarsson.

Ann Sofi Colliander 1968/A III d, Sten-Erik Dahl 1968/H III, Carina Hedin 1978, Peer-Åke Göransson 1974, Gunnar Hyltén-Cavallius 1968/L III, Ann Charlotte Dominique- Råsbäck 1968/A III g, Christer Knutsson 1968/R III.

Växjöstudenternas Förbund

Inspector

Beth von Schreeb, Nygränd 10, 111 30 Stockholm.
Tfn 070-285 17 47, 070-293 19 48

Collegium

Curator: Catherine Bringselius Nilsson, Elleholmsvägen 21, 352 43 Växjö.

Tfn 070-371 14 15, e-post: cbringselius@gmail.com

Sekreterare: Christina Petersson, Hovsgatan 8 D, 352 33 Växjö.

Tfn 070-640 87 07, e-post: sivingridchristina@gmail.com

Skattmästare: Kerstin Gynnerstedt, Hovsgatan 8 A, 352 35 Växjö.

Tfn 070-233 82 60, e-post: kerstin.gynnerstedt@gmail.com

Medlemsansvarig: Ann-Sofi Colliander, Sjöbågen 6A, 352 22 Växjö.

Tfn 070-216 21 00, e-post: as.colliander@icloud.com

Ledamot: Ann-Charlotte Dominique Råsbäck, Sibbarpsvägen 531, 295 94 Näsum.

Tfn 070-999 94 48, e-post: lotta_dominique@hotmail.com

Ledamot: Lena Joelsson, Liedbergsgatan 53, 352 32 Växjö.

Tfn 070-665 14 17, e-post: lena.joelsson@gmail.com

Revisorer

Björn Bergljung, Box 4, 351 03 Växjö.

Tfn 070-929 53 31, e-post: bjoern.bergljung@se.pwc.com

Claes Olof Kilander, Seminarievägen 38, 352 38 Växjö.

Tfn 0470-141 79, 073-846 28 50

Suppleant: Jan-Olov Gustafsson, Bastanäs 1, 352 46 Växjö.

Tfn 070-584 80 20, e-post: jog@joggen.se

Valberedning

Olof Lindquist, Byalagsvägen 35, 352 62 Växjö.

Tfn 0470-630 31, e-post: olof.lindquist@telia.com

Harald Gustafsson, Vinamans väg 1, 352 34 Växjö.

Tfn 076-049 10 42, e-post: haraldgustafsson@hotmail.com

OBSERVERA!

Vid all kontakt med Växjöstudenternas Förbund ange ditt namn och studentår.

Protokoll
fört vid årsmötet för Växjöstudenternas förbund
den 10 juni 2023

1. Inspector Beth von Schreeb öppnade årsmötet.
2. Röstländen godkändes efter genomfört upprop av alla närvarande.
3. Den föreslagna dagordningen godkändes.
4. Till mötets sekreterare valdes Kerstin Gynnerstedt
5. Till protokollsjusterare tillika rösträknare valdes Kjell Porle och Birgitta Guntsch
6. Konstaterades att mötet blivit stadgeenligt utlyst
7. Inspector och skattmästare kommenterade i korthet framlagd årsredovisning. Curator redogjorde översiktligt för aktuella planer för den närmste framtiden i förbundet– bl.a. en föreläsning under hösten och deltagande i Kronobergs bokmessa.
8. Revisionsberättelsen föredrogs kortfattat av revisor Claes Olof Kilander.
9. Resultat och balansräkning fastställdes av årsmötet.
10. Inspector och Kollegiet beviljades ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret.
11. Enligt valberedningens förslag omvaldes såväl inspector Beth von Schreeb som kollegiets medlemmar: Curator Catherine Bringselius Nilsson, Ann-Sofi Colliander (medlemsansvarig), Kerstin Gynnerstedt (skattmästare), Christina Petersson(sekreterare), Ann-Charlotte Dominique Råsbäck och Lena Joelsson.
12. Revisorerna Claes Olof Kilander och Björn Bergljung omvaldes. Som revisorssuppleant omvaldes Jan-Olof Johansson.

13. Till ledamöter i valberedningen omvaldes Harald Gustafsson och Olof Lindqvist.
14. Som firmatecknare för Växjöstudenternas Förbund, org nr 802432-4827, utsågs skattmästare Kerstin Gynnerstedt, 451026-2704, Hovsgatan 8 A, lgh 1203, 352 33 Växjö och curator Catherine Bringselius Nilsson, 500507-2763, Elleholmsvägen 21, 352 43 Växjö, var för sig.
15. I en proposition från kollegiet föreslogs årsavgiften höjas till 200 kr per år pga bl. a ökade portokostnader. Auditoriet tillstyrkte förslaget. Årsavgiften fastställdes således till 200 kronor för medlemskap under ett år från och med 2024 och till 2000 kronor för ständigt medlemskap.
16. Inga motioner har inkommit till årets möte.
17. Tidpunkten för nästa års studentdag beslutades till den 8 juni 2024
18. Då inga övriga ärenden förelåg avslutades årsmötet och konstaterades att det som vanligt hade gått snabbt och effektivt.

Vid protokollet <i>Kerstin Gynnerstedt</i> Kerstin Gynnerstedt/sekreterare <i>Kjell Porle</i> Kjell Porle/Justerare	<i>Catherine Bringselius Nilsson</i> Catherine Bringselius Nilsson/curator <i>Birgitta Guntsch</i> Birgitta Guntsch/justerare
--	---

Växjö Studenternas Förbund Organisationsnummmer 802432-4827

GLÖM INTE

nästa studentdag

8 juni 2024

Ni som önskar studentjubileum: Vänd er i god tid till i första hand Curator eller annan i kollegiet för upplysning om och hjälp med kontakter med gamla klass- och årskamrater från Högre allmänna läroverket, Katedralskolan, Teknikum och Kungsmadskolan i Växjö. Deltag i studentdagen och efterföljande högtidsmiddag! Adresser med mera finns i årsskriften.